

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Alapképzés	Tagozat		Tanév/félév	2022-2023
Ступінь вищої освіти	BA бакалавр	Форма навчання	Nappali Денна	Навчальний рік/семестр	I-II

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A magyar nyelv oktatásának módszertana
Назва навчальної дисципліни	Методика навчання угорської мови
Tanszék Кафедра	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport, 202-es terem Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program Освітня програма	014 Középfokú oktatás Nyelv és irodalom (magyar) 014 Середня освіта Мова і література (угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték:8 Előadás: 32 Szeminárium/gyakorlat:48 Laboratóriumi munka:0 Önálló munka:160 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Лекції: 32 Семінарські/практичні заняття: 48 Лабораторні заняття:0 Самостійна робота:160
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Dr. habil. Beregszászi Anikó banikobaniko@kmf.org.ua Берегсасі Аніко Ф., доктор габіліт. доцент banikobaniko@kmf.org.ua

<p>A tantárgy előkövetelményei</p> <p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>Mai magyar nyelv tantárgy (Hangtan, Lexikológia és lexikográfia, Szemantika, Morfológia, Szófajtan, Mondattan)</p> <p>Bevezetés a nyelvtudományba és a tudományos kutatás alapjai</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>A tantárgy célja a magyar mint anyanyelv oktatása tantárgypedagógiájának megismertetése a magyar szakos hallgatókkal, a magyar mint anyanyelv tanításának módszereivel kisebbségi körülmények között.</p> <p>Célja és feladata a magyar mint anyanyelv oktatásának additív szemléletű, a nyelvi változatosságot és az adott közösség nyelvi jellemzőit és oktatáspolitikai céljait figyelembe vevő, a kontrasztív és toleráns nyelvszemléletet követő módszertani tanári hozzáállás kialakítása.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: a nyelvpedagógiai szituációk kritikai elemzése és kezelése, a modern tanítási módszerek alkalmazása, a hozzáadó szemlélet kialakítása az oktatás során, a kárpátaljai magyar nyelvhasználat jellemzőinek felismerése és beépítése az oktatás folyamatába, a szituációhoz igazodó szóbeli és írásbeli nyelvhasználat alakításának képessége az anyanyelv oktatása során, A tananyagok, taneszközök kiválasztásának és felhasználásának a képessége .</p> <p>Főbb témakörök: Az anyanyelvi tantárgy-pedagógia elméleti kérdései és módszertani elvei. Az anyanyelvi nevelés célja, feladatai, tudás különbségeinek kiegyenlítése. Az anyanyelvi nevelés módszertani elvei. Az anyanyelv oktatásának hozzáadó (additív), illetve felcserélő (szubtraktív) lehetősége. A hozzáadó szemlélet és a kontrasztív módszer szükségessége és helyénvalósága a kárpátaljai magyar iskolákban. A nyelvi változatosság, a nyelvjárási jelenségek és a kontaktushatások megközelítése az oktatás során. A nyelvi hátrány. A nyelvi hátrányos helyzet az iskolában és kezelésének lehetőségei. Az élőbeszéd továbbfejlesztése az iskolában. A szituációhoz igazodó nyelvhasználat. Szerepfelfogás a kommunikációs nevelésben. A helyesejtés tanítása. Az olvasás- és írástanítás kérdései, története, módszerei. A kárpátaljai magyar iskolákban használt olvasás- és írástanítási módszerek. A nyelvtani ismeretek tanítása és a nyelvhasználat tudatosítása. Additív, funkcionális és kontrasztív módszerek a nyelvtanításban. A helyesírás-tanítás tantárgy-pedagógiai kérdései Az írásbeli szövegalkotás. A fogalmazástanítás tantárgy-pedagógiája. Az anyanyelvi nevelés folyamatának tervezése. A tanterv, tankönyv, tanmenet szerepe az oktatás folyamatában. Az anyanyelvi nevelés sajátos kérdései.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 50 pont. A vizsgán megszerezhető 50 pont. •</p> <p>•A vizsgatételek három vizsgakérdésből állnak: — a tantárgypedagógia elméleti kérdései-20 pont — a ttp gyakorlati alkalmazásának bemutatása —15 pont — szakirodalmi tétel elemzése— 15 pont.</p>

<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom: carsrz6</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Budapest, Trezor Kiadó, 2008.</p> <p>Beregszászi Anikó: A lehetetlent lehetni. Tantárgypedagógiai kézikönyv a kárpátaljai magyar iskolák 5-9. osztálya számára. Budapest, Tinta Kiadó, 2012. http://real.mtak.hu/23323/1/BA_B5_proba.pdf</p> <p>Beregszászi Anikó: Alkalmi mondatok zongorára. A magyar nyelv oktatásának kihívásai kisebbségben. Termini, Törökbálint, 2021.</p> <p>Beregszászi Anikó, Dudics-Lakatos Katalin: Utak és tévutak az anyanyelvi nevelésben a kárpátaljai magyar középiskolákban. In: Csernicskó István és Márku Anita szerk.: Tanulmányok a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont kutatásaiból V. Ungvár, Ukrajna, Autdor-Shark, 2019.</p> <p>Beregszászi Anikó, Kolozsvári-Nagy Enikő: Az olvasás és írás tanítása a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákban. Magyar Nyelvőr 143., 2019. http://real.mtak.hu/102353/1/Nyr143203_Beregszaszi_Kolozsvari.pdf</p> <p>Csernicskó István –Göncz Lajos: Tannyelv-választás a kisebbségi régiókban: útmutató kárpátaljai magyar szülőknek és pedagógusoknak. Magyar Köztársaság Miniszterelnöki Hivatala Budapest, 2009.</p> <p>Csernicskó István szerk.: Megtart a szó. Hasznosítható ismeretek a kárpátaljai magyar nyelvhasználatról. MTA MTK Elnöki Bizottság–Hodinka Intézet, Budapest–Beregszász, 2010.</p> <p>Csernicskó István szerk. A mi szavunk járása. Bevezetés a kárpátaljai magyar nyelvhasználatba. KMTF, Beregszász, 2003.</p> <p>Dr. H. Tóth István: A minőségi helyesírásért. Feladatgyűjtemények és tollbamondások az 5-9.osztályok számára. KMPSZ Tankönyv- és Taneszköz Tanácsa, Beregszász, 2018.</p>